

ΚΖ΄ Παύλεια: Έναρξη 27ου Επιστημονικού Συνεδρίου

[Ορθοδοξία](#) / [Συνέδρια](#)

Την Παρασκευή 25 Ιουνίου το πρωί στο πλαίσιο των ΚΖ΄ Παυλείων που διοργανώνει κάθε χρόνο η Ιερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, ξεκίνησαν οι εργασίες του 27ου Επιστημονικού Συνεδρίου που φέτος θα εξετάσει το θέμα : «Ο Απόστολος Παύλος και οι πνευματικές διεργασίες πριν το 1821».

Κατόπιν της ειδικής άδειας που εκχωρήθηκε στην Ιερά Μητρόπολη μας από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το Συνέδριο των ΚΖ΄ Παυλείων διεξάγεται στο Χώρο Τεχνών του Δήμου Βεροίας με συγκεκριμένες προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την τήρηση των σχετικών μέτρων υγειονομικής προφύλαξης.

Στην αρχή εψάλησαν βυζαντινοί ύμνοι από χορό ιεροψαλτών υπό τη διεύθυνση του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Αθανασίου Νίκου και στη συνέχεια ο Γενικός Αρχιερατικός

Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως μας Αρχιμ. Δημήτριος Μπακλαγής καλωσόρισε τους συνέδρους.

Εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού δεν προσεκλήθησαν όπως κάθε χρόνο εκπρόσωποι των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, ωστόσο προβλήθηκε βιντεοσκοπημένο το μήνυμα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ενώ ανεγνώσθησαν μηνύματα της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου, της Α.Θ.Μ. του Πατριάρχου Αντιοχείας κ.κ. Ιωάννου και της Α.Θ.Μ. του Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, ενώ στις επόμενες συνεδρίες θα αναγνωσθούν τα μηνύματα των υπολοίπων Προκαθημένων των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και των προέδρων των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών.

Χαιρετισμό απηύθυναν ο Δήμαρχος Βεροίας κ. Κωνσταντίνος Βοργιαζίδης, ο Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Θεόδωρος Γιάγκου, ο πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ. κ. Κωνσταντίνος Χρήστου, ο Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ. κ. Χαράλαμπος Ατματζίδης εκ μέρους της επιστημονικής επιτροπής των «Παυλείων», ενώ το συνέδριο παρακολούθησαν και τίμησαν με την παρουσία τους ο Βουλευτής Ημαθίας κ. Αναστάσιος Μπαρτζώκας, ο Διοικητής της I Μεραρχίας Πεζικού κ. Δημήτριος Βουνίσιος, εκπρόσωπος του Αστυνομικού Διοικητή Ημαθίας, η

αναπληρώτρια Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ. κ. Ευαγγελία Αμοιρίδου, ο Διευθυντής της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ημαθίας κ. Δημήτριος Πυρινός, ο Διευθυντής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ημαθίας κ. Αθανάσιος Παπαδόπουλος, καθηγητές, κληρικοί και λοιποί τοπικοί πολιτικοί και στρατιωτικοί άρχοντες.

Τέλος στο βήμα ανήλθε ο Ποιμενάρχης μας, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων ο οποίος κήρυξε την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου.

Κατά την 1η Συνεδρία προήδρευσε ο πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ. κ. Κωνσταντίνος Χρήστου και εισηγήσεις έκαναν: α) ο κ. Θεόδωρος Γιάγκου, Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Το Πηδάλιο την εποχή της Τουρκοκρατίας» και β) η κ. Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, αν. Καθηγήτρια του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Α.Π.Θ., η οποία ανέπτυξε το θέμα: «Η διδασκαλία του Αποστόλου Παύλου ως αντικείμενο μελέτης στα χρόνια πριν το 21».

Το 27ο Επιστημονικό Συνέδριο θα συνεχίσει τις εργασίες του το απόγευμα της Παρασκευής και θα ολοκληρωθεί αύριο Σάββατο 26 Ιουνίου. Οι εκδηλώσεις των ΚΖ΄ Παυλείων θα ολοκληρωθούν με τις λατρευτικές εκδηλώσεις προς τιμήν του ιδρυτού της Εκκλησίας των Βεροιέων Αποστόλου των Εθνών Παύλου.

Ο Σεβασμιώτατος κατά την κήρυξη της έναρξης των εργασιών του Συνεδρίου ανέφερε μεταξύ άλλων: «Τῆ ἐλευθερία ἢ Χριστός ὑμᾶς ἠλευθέρωσε στήκετε» (Γαλ. 5.1). Ὁ λόγος αὐτός τοῦ πρωτοκο-ρυ-φαίου ἀποστόλου Παύλουκαί ιδρυτοῦ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλη-σίας, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου εὐ-γνω-μόνως καί εὐλαβῶς ἡ Ἱερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας ὀργάνωσε καί ἀφιέ-ρω-σε καί τά φετινά ΚΖ΄ Παύλεια, στό πλαίσιο τῶν ὁποίων πραγματο-ποι-εῖται τό ἀρχόμενο σήμερα ΚΖ΄ Ἐπι-στημονικό Συνέδριο, ἔχει ιδιαίτερη σημασία στή συγκεκριμένη συγκε-ρία.

Καί ἡ συγκυρία αὐτή δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τήν ἐπέτειο τῆς συμπλη-ρώ-σεως 200 ἐτῶν ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπό τήν ἡμέρα κατά τήν ὁποία οἱ πρόγονοί μας ἀποφάσισαν μέ τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ νά ξεσηκωθοῦν γιά νά ἀποτινάξουν τόν βαρῦ τουρ-κικό ζυγό, συγκυρία ἡ ὁποία ὑπῆρ-ξε ἀφορμή καί γιά τήν ἐπιλογή τοῦ θέματος τοῦ Συνε-δρίου μας: «Ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί οἱ πνευμα-τι-κές διεργασίες πρὶν τό 1821». Τό Συνέδριό μας, ἄλλωστε, ἐντάσσε-ται στό πλαίσιο τῶν ἑορτασμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ἱεραῆ Μητροπόλεώς μας γιά τήν ἐπέτειο τῆς ἐθνικῆς παλιγγε-νεσίας.

Ὅταν ὁ οὐρανοβάμων ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρεται στήν ἐλευθε-ρία, δέν ἐννοεῖ βεβαίως τήν ἐξω-τερική, τή φυσική ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά τήν ἐσωτερική, τήν πνευματική ἐλευθερία, τήν ὁποία χαρίζει ὁ Χριστός στούς ἀνθρώπους διά τῆς ἀπαλλαγῆς τους ἀπό τήν ἁμαρτία, τά πάθη καί τήν καταδυναστεία τοῦ διαβόλου. Ἔστω ὅμως καί ἂν ἡ προτροπή αὐτή τοῦ ἀποστόλου δέν συνδέεται ἄμεσα μέ τήν ἀπελευθέρωση τοῦ ἔθνους μας, σχετιζε-ται ὅμως οὐ-σια-στικά, καθῶς οἱ πατέρες μας θεώρησαν τόν Χριστό ὡς ἐλευθε-ρω-τή τους ἀπό τόν ζυγό τῆς δου-λείας, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τό «Τάμα τοῦ ἔθνους», τήν ὑπόσχεση δηλαδή πού ἔδωσαν οἱ Ἕλληνες ἀγωνιστές τοῦ 1821, ἀκολουθώ-ντας πρόταση τοῦ Θεοδώρου Κολο-κοτρώνη, νά ἀνεγείρουν στήν Ἀθή-να ἱερό ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὡς ἔνδειξη εὐγνωμοσύνης γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλά-δος. Ἡ ὑπόσχεση αὐτή ἐπικυρώ-θη-κε μέ εἰδικό ψήφισμα τῆς Ἐθι-κῆς Συνελεύσεως τοῦ 1829, ἀλλά δυστυχῶς δέν πραγματοποιήθηκε ἀκόμη.

Οἱ ἐπανειλημμένες ἀναφορές τοῦ ἀποστόλου Παύλου στήν ἐλευθε-ρία δέν ἐκφράζουν μόνο τήν πίστη του στήν ἐλευθερία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἀλλά ἐκφράζουν καί τήν προσωπικότητα τοῦ πρωτοκο-ρυ-φαίου ἀποστόλου, ὅπως αὐτή πα-ρου-σιάζεται τόσο μέσα ἀπό τίς ἐπι-στολές του ὅσο κυρίως μέσα ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.

Ὁ οὐρανοβάμων ἀπόστολος, τόν ὁποῖο τιμοῦμε, γεννήθηκε καί ἀνα-τρέφθηκε στήν ἑλληνιστική Ταρσό, σέ ἕνα περιβάλλον ἀνοικτῶν ὀρι-ζόντων, τό ὁποῖο ἐπέτρεπε καί ἀπο-δεχόταν ἐλευθερίες ἄγνωστες γιά ἄλλα ἰουδαϊκά περιβάλλοντα, ὅπου ἡ προσκόλλησις στό γράμμα τοῦ νόμου δημιουργοῦσε ἀγκυλώ-σεις καί λειτουργοῦσε δεσμευτικά γιά τούς ἀνθρώπους. Γι' αὐτό καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὄχι μόνο τολμᾷ νά ὁμιλεῖ μέ ἄνεση ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τῶν Ἰουδαίων καί τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα, ἀλλά καί νά ὀρθῶναι τό ἀνάστημά του καί νά ἐπικαλεῖται τό δικαίωμά του ὡς Ρωμαίου πολίτου νά κριθεῖ ἀπό τόν Ρωμαῖο αὐτοκράτορα, σέ μία ἐποχή κατά τήν ὁποία οἱ ὁμόθη-σκοί του βρίσκονται ὑπό ρωμαϊκή κυριαρχία.

Ἡ βεβαιότητα ὅτι «οὗ τό πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία» (2 Κορ. 3.17) εἶναι

διάχυτη στίς ἐπιστολές τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀπό τίς ὁποῖες προέρχονται σχεδόν ἀπο-κλει-στικά τὰ ἀποστολικά ἀναγνώ-σματα καί ἀποτελοῦν, κατά συνέ-πεια, κείμενα οἰκεῖα στούς ἐκκλη-σιαζομένους πιστούς, ἀφήνοντας, ἀκόμη καί ἄν δέν εἶναι ἀπολύτως κατανοητά, τό ἀποτύπωμά τους στήν ψυχή τῶν ἀκροατῶν.

Αὐτό συνέβαινε ἀσφαλῶς, ἔστω καί ὑποσυνείδητα, στίς ψυχές τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι στά τετρακόσια χρόνια τῆς σκλα-βιᾶς εἶχαν ὡς μοναδικό καταφύγιο τήν Ἐκκλησία καί ὡς μοναδικό σχολεῖο, γιά νά διατηρήσουν τήν ἐπαφή τους μέ τή γλώσσα καί τήν ἱστορία τοῦ Γένους, τή θεία λα-τρεία. Καί αὐτό συνέβαλε, ὥστε νά μήν ἀντιμετωπίζουν τή σκλαβιά μοιρολατρικά οὔτε νά χάνουν τήν ἐλπίδα τους ὅτι θά ἐλευθερωθοῦν.

Ἡ στέρηση τῆς ἐλευθερίας τους ἐξελίχθηκε σέ ἐπιθυμία γιά τήν ἀπόκτησή της, σέ τέτοιο μάλιστα βαθμό, ὥστε τό κυρίαρχο σύνθημα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως νά εἶναι τό: «Ἐλευθερία ἢ θάνατος».

Ὁ θάνατος ὅμως, ὁ ὁποῖος προτεί-νεται ὡς ἐναλλακτικός τῆς ἐλευθε-ρίας, εἴτε ἀφορᾷ στόν θάνατο χά-ριν τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος, εἴτε ἀφορᾷ στό μαρτύριο, προκει-μένου νά διατηρήσει ὁ νεομάρ-τυ-ρας τήν ἐλευθερία τῆς πίστεώς του στόν Χριστό, εἴτε ἀκόμη ἀφορᾷ στήν ἐκούσια ἐπιλογή τοῦ θανά-του, ὅπως στήν περίπτωση τῶν γυναικῶν πού ἔπεςαν στόν Ζάλογ-γο καί στήν Ἀράπιτσα, προκειμέ-νου νά ἀποφύγουν τήν ἀτίμωση, ἔχει νόημα ὑπό τήν προοπτική τῆς αἰωνίου ζωῆς, τῆς ἀληθῶς ἐλευθέ-ρας ζωῆς, καί συνδέεται μέ τήν πανηγυρική διακήρυξη τοῦ οὐρα-νοβάμονος ἀποστόλου Παύλου «ἐμοί τό ζῆν Χριστός καί τό ἀπο-θανεῖν κέρδος» (Φιλιπ. 1.21).

Δέν θά ἦταν, λοιπόν, ὑπερβολικό νά θεωρήσουμε ὅτι ὁ πρωτοκορυ-φαῖος ἀπόστολος Παῦλος λειτουρ-γεῖ ὡς πνευματικός ἀλείπτης ὄχι μόνο τῶν νεομαρτύρων ἀλλά καί τῶν ἐθνομαρτύρων καί ὄλων ἐκεί-νων οἱ ὅποιοι ἀγωνίσθηκαν τό 1821 γιά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ ὑπο-δούλου Γένους.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συμβάλλει ὅμως καί στίς πνευματικές διεργα-σίες στούς κόλπους τοῦ σκλαβω-μέ-νου Ἑλληνισμοῦ πρὶν ἀπό τό 1821. Οἱ διδάσκαλοι τοῦ Γένους κατά τόν 18ο αἰώνα, ὅπως ὁ Ἡλίας Μηνιά-της, ὁ Νικηφόρος Θεοτόκης, ὁ Εὐ-γέ--νιος Βούλγαρης, ἀλλά καί ἀρκε-τοί πρὶν ἀπό αὐτούς, συγγράφουν ὁμιλίες «εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἀποστόλου Παύλου», ἐνῶ ἡ διδα-σκαλία τοῦ ἀποστόλου χρησιμο-ποιεῖ-ται καί ἀξιοποιεῖται ὄχι μόνο στό κήρυγμα ἀλλά καί σέ ἄλλα ἔργα τους.

Ἡ ἐπίδραση τοῦ οὐρανοβάμονος ἀποστόλου Παύλου εἶναι ὅμως κατ' ἐξοχήν ἐμφανής στήν περί-πτω-ση τοῦ ἁγίου ἰσαποστόλου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ.

Μιμούμενος τίς τέσσερις ἀποστο-λι-κές περιοδεῖες τοῦ ἀπο-στό-λου τῶν Ἐθνῶν, διά τῶν ὁποί-ων εὐαγ-γελίσθηκε «Χριστόν ἐσταυ-ρωμέ-νον καί ἀναστάντα», ὁ ἅγιος Κο-σμάς ἐπιδιώκει μέ τίς τέσσερις περιοδεῖες του τόν ἐπανευαγγε-λι-σμό τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων καί τήν ἐνθάρρυνσή τους γιά νά διεκδικήσουν τήν ἀπαλλαγή τους ἀπό τόν τουρκικό ζυγό, στηρίζο-ντάς τους μέ τίς διδαχές του ἀλλά καί προφητεύοντας ὅτι τό ποθού-μενο, δηλαδή ἡ ἐλευθερία, δέν θά ἀργήσει νά ἔρθει.

Αὐτή τή σχέση τοῦ ἀποστόλου τῆς Ἑλλάδος καί τή συμβολή του στίς πνευματικές διεργασίες πού προε-τοίμασαν τήν Ἑλληνική Ἐπανά-στα-ση καί ὀδήγησαν στήν ἀπελευ-θέρωση τοῦ Ἑθνους μετά ἀπό πολλούς αἰῶνες σκλαβιάς θά ἐπι-χει-ρήσουμε νά ἀναδείξουμε μέσα ἀπό τό φετινό Συνέδριο τῶν ΚΖ' Παυλείων μέ τή συμμετοχή πολ-λῶν καί διακεκριμένων εἰσηγη-τῶν.

Δυστυχῶς καί φέτος, ἐξαιτίας τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν πού ἐπικρα-τοῦν λόγω τῆς πανδημίας, δέν ἔχου-με τή χαρά τῆς φυσικῆς πα-ρου-σίας τῶν ἐκπροσώπων τῶν πρεσβυγενῶν καί νεωτέρων Πα-τρι-αρ-χείων καί τῶν κατά τόπους Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καί τῶν ἁγιωτάτων Προκαθημένων τους. Εἴμεθα εὐγνώμονες ὅμως, διότι καί φέτος τιμοῦν τό Συνέδριό μας χαι-ρετίζοντας καί ἐπευλογώντας τίς ἐργασίες του διά τῶν σεπτῶν μη-νυ-μάτων τους.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ, λοιπόν, νά ἐκφρά-σω τή βαθύτατη εὐγνωμο-σύνη μου καί τίς ὀλοκάρδιες εὐ-χαριστίες μου πρὸς τήν Αὐτοῦ Θειο-τάτη Παναγιότητα, τόν Οἰ-κου--μενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθο-λο-μαῖο, καί πρὸς ἁγιωτάτους Προκα-θημένους τῶν λοιπῶν πρεσβυγε-νῶν καί νεωτέρων Πατριαρχείων καί τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν γιά τήν εὐλογητική παρουσία τους στό ΚΖ' Ἐπιστη-μο-νι-κό Συνέδριο τῆς Ἱεράς Μητρο-πό-λεώς μας πρὸς τιμήν τοῦ μεγί-στου ἀποστό-λου Παύ-λου.

Φέτος ἔχουμε τή χαρά, παρά τίς δυσκολίες πού συνεχίζει νά προκα-λεῖ ἡ πανδημία, νά πραγματοποιο-οῦμε τό ΚΖ' Ἐπιστημονικό Συνέ-δριο τῶν Παυλείων στόν Χῶρο Τεχνῶν, κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τῆς Γενικῆς Γραμματείας Πολιτι-κῆς Προστασίας καί τοῦ ΕΟΔΥ, πρὸς τούς ὁποίους ἐκφράζω τίς θερμότερες εὐχαριστίες μου, ὅπως καί πρὸς τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Χώρου Τεχνῶν γιά τήν εὐγενῆ φιλοξενία.

Εὐχαριστῶ ἀκόμη ἀπό καρδίας τίς πολιτικές καί στρατιωτικές ἀρχές τῆς Βεροίας καί τῆς περιοχῆς μας, γιατί μέ τήν παρουσία τους ἐκφρά-ζουν μαζί μας τήν εὐγνωμοσύνη καί τόν σεβασμό τους πρὸς τόν ἰδρυτή τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας,

ἅγιο ἔνδοξο ἀπόστολο Παῦλο.

Εὐχαριστῶ ἀκόμη θερμά τούς καθηγητές, μέλη τῆς Ἐπιστη-μο-νι-κῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ μέλη τῆς Ὄργα-νω-τι-κῆς Ἐπιτροπῆς, τούς διακε-κρι-μένους εἰσηγητές μας καί ὄλους τούς συμμετέχοντες πού ἀνταπο-κρίθηκαν στήν πρόσκλησή μας καί τιμοῦν καί φέτος τόν οὐρανοδρόμο ἀπόστολο Παῦλο.

Γνωρίζω ὅτι πολλοί ἀκόμη θά ἤθελαν νά εἶναι μαζί μας σήμερα, ἀλλά λόγω τῶν συνθηκῶν καί τοῦ περιορισμένου ἀριθμοῦ ἀτόμων πού αὐτές ἐπιβάλλουν, δέν μπο-ροῦν δυστυχῶς νά εἶναι. Τούς εὐχαριστῶ ὄλους στά πρόσωπα τῶν παρόντων ἐκπροσώπων τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῶν εὐλαβῶν μονα-στικῶν ταγμάτων καί τοῦ εὐσε-βοῦς λαοῦ, πού συνέδραμε γιά νά τιμήσει τόν τῶν Βεροιέων καί τῶν Μακεδόνων διδάσκαλο, τόν μέγα Παῦλο.

Πρός αὐτόν στρεφόμενοι καί αὐτή τήν ὥρα, ὅπως καί «έν παντί καιρῷ καί πάση ὥρα», ἐπικαλούμεθα τή χάρη καί τίς πρεσβεῖες του γιά τήν ἀγαθή ἐξέλιξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου μας, τοῦ ὁποίου καί κηρύσσω τήν ἔναρξη, ὥστε καί νά τόν τιμήσουμε ἐπαξίως καί νά ὠφε-ληθοῦμε πνευματικά δι' αὐ-τοῦ.

[Για περισσότερες φωτο βλέπε εδῶ](#)

<https://bit.ly/3xWvATA>